

Nr 222.

Ankom till riksdagens kansli den 7 juni 1940 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om understöd åt landsting och kommuner, vilkas ekonomiska ställning i synnerlig grad ogynnsamt påverkats av manskapsinkallelserna i samband med den förstärkta försvarsberedskapen.

(3:e avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena, nr 59, inom första kammaren av herr *Sam Larsson m. fl.* och den andra, nr 115, inom andra kammaren av herr *I. Österström m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte besluta, att under riksstatens sjunde huvudtitel för budgetåret 1940/41 uppföra ett anslag av 3,000,000 kronor för att, enligt villkor som Kungl. Maj:t äger att bestämma, stödja landsting och kommuner, vilkas ekonomiska ställning i synnerlig grad ogynnsamt påverkats av manskapsinkallelserna i samband med den förstärkta försvarsberedskapen.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för detta yrkande, får utskottet hänvisa till motionen I: 59.

I motionerna framhålles, att manskapsinkallelserna i samband med den förstärkta försvarsberedskapen på många håll kunde beräknas medföra allvarliga rubbningar i kommunernas och landstingens ekonomi. Främst riktas uppmärksamheten på Norrland och de övriga delar av landet, vilka i särskilt stor utsträckning berörts av manskapsinkallelserna och vilkas skatteunderlag på grund av arbetsmarknadsläget sedan relativt lång tid tillbaka varit svagt. Motionärerna finna för sin del ofrånkomligt, att staten träder in för att lätta dessa kommuners och landstings ekonomiska betryck.

Utskottet.

Utskottet vill icke bestrida, att svårigheter kunna uppstå för åtskilliga kommuner på grund av den förstärkta försvarsberedskapen. Utskottet vill emellertid erinra om att förhållandena i förevarande hänseende betydligt förändrats sedan motionerna avlämnades. Dels hava nämligen inkallelserna erhållit en allmännare omfattning och beröra numera praktiskt taget hela landet, dels hava de inkallades familjer genom de helt nyligen av riksdagen antagna krigs- och fredsfamiljebidragförordningarna beretts möjligheter att av statsmedel erhålla ett underhåll, som är väsentligt större än tidigare och i vissa fall torde närma sig den värnpliktiges inkomst i det civila livet. Enligt vad utskottet inhämtat är frågan om beskattning av de värnpliktigas familjebidrag för närvarande föremål för prövning inom finansdepartementet, och

det kan förväntas, att denna fråga snarast möjligt kommer att underställas riksdagens prövning. Genomföres en dylik beskattning, minskas behovet av särskilt stöd åt kommunerna och landstingen i anledning av beredskapsinkallelserna. Under sådana förhållanden anser sig utskottet icke böra tillstyrka anvisande av särskilda medel för ifrågavarande ändamål, på sätt i motionerna hemställts.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att motionerna I: 59 och II: 115 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 7 juni 1940.

På statsutskottets vägnar:

PER GUSTAFSSON.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 220.
